

Schriftelijke vragen

ex Artikel 36 Reglement van Orde gemeenteraad Wassenaar

Datum	25 maart 2025	Datum verzending	
Nummer vraag			
Ons zaaknummer	Z/25/097224/438545	Portefeuillehouder	Wethouder Bloemendaal
		Bijlage	n.v.t.
Onderwerp	Schriftelijke vragen ex art. 36 RvO CDA m.b.t. inkoop jeugdzorg		

Geachte Raad,

Door raadslid Everard van de CDA-fractie zijn op 5 maart 2025 schriftelijke vragen ex art. 36 RvO gesteld met betrekking tot de regionale inkoop van jeugdhulp via de regionale samenwerking jeugdhulp Haaglanden. Hieronder wordt de context geschetst waarbinnen die ontwikkelingen plaatsvinden. De beantwoording van de vragen van raadslid Everard treft u daaronder aan.

Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet met als doel dat alle kinderen en jongeren gezond, kansrijk en veilig kunnen opgroeien. Dit betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor alle vormen van hulp en ondersteuning variërend van licht ambulant¹ tot en met intensieve, zeer gespecialiseerde zorg, al dan niet met verblijf. De gemeente Wassenaar koopt jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering regionaal in via het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden (SbJH).

Voor jeugdhulp is op 12 oktober 2021 de Regiovisie Jeugdzorg Haaglanden 2021-2026 (Z/21/056772) vastgesteld. Samen met de Hervormingsagenda Jeugd geven we regionaal en lokaal uitvoering aan de verbetering van de kwaliteit en effectiviteit van jeugdhulp. Daarnaast dwingen de forse stijging van de kosten voor jeugdhulp, de maatschappelijke ontwikkelingen en de beëindiging van de contracten met jeugdhulpaanbieders per 1 januari 2027 ons om opnieuw te kijken naar de inrichting van het regionale zorglandschap. De besparingsopgave is ook opgenomen in de Kadernota 2025-2028.

¹ Onder ambulante zorg verstaan we zorg die niet in een instelling verleend wordt.

Op 7 januari jl. is de raad geïnformeerd over het vervolg van de regionale aanpak kostenbeheersing jeugdhulp en de nieuwe inkoopstrategie jeugdhulp (informatiebrief 001). U bent daarin o.a. geïnformeerd over de aanleiding voor de nieuwe inkoopstrategie, de uitgangspunten, het vervolgproces en de betrokkenheid van de raden hierbij. Daarnaast heeft op 15 januari en 12 maart jl. een themabijeenkomst en technische sessie plaatsgevonden om de raads- en commissieleden te betrekken bij de nadere uitwerking van de nieuwe inkoopstrategie. Tijdens de technische sessie op 12 maart jl. zijn de raads- en commissieleden geïnformeerd over de nadere uitwerking van de inkoopstrategie en is aandacht besteed aan de richting van de bekostigingsvorm per segment, de richting van aanbesteding of herziening van de huidige jeugdhulpcontracten, de planning en financiën.

Vraag 1. Kan het college onderbouwen hoe zij aan haar deel van de totale 25 miljoen euro bezuiniging opgelegd door het rijk wilt gaan voldoen, ook in relatie met segmenteren en domein overschrijdend werken?

Antwoord 1. De Hervormingsagenda Jeugd kent een totale besparingsopgave oplopend tot € 1 miljard. Voor de regio Haaglanden telt dit op tot circa € 50 miljoen. De besparingsopgaven en maatregelen zijn een regionale en lokale verantwoordelijkheid. De regionale besparingsopgave bedraagt € 25 miljoen. Deze besparingsopgave van € 25 miljoen is een gezamenlijke opgave van de negen gemeenten in de jeugdhulpregio Haaglanden. In samenwerking met het Servicebureau jeugdhulp Haaglanden en de andere gemeenten is hiervoor een aanpak voor kostenbeheersing opgesteld. Hierin is onder meer afgesproken om financieringsstrategieën per segment te verkennen en lichte hulp meer domeinoverstijgend te organiseren. Met de regionale aanpak kostenbeheersing wordt momenteel ingezet op vier actielijnen, namelijk:

Aanpak jeugdhulp met verblijf: gericht inzetten van verblijfsvoorzieningen zodat eerder kan worden afgeschaald en verblijfsduur kan worden verkort.

Terugdringen gebruik lichte hulp: o.a. door meer samenhang tussen jeugdhulp en andere domeinen als de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Hiermee wordt voorkomen dat jeugdigen (onnodig) te lang in jeugdhulp blijven.

Meer collectieve zorg in het onderwijs (bijv. per groep/klas) in plaats van individuele zorg.

Sturing op het regionale zorglandschap vormgeven door afspraken over inrichtingsprincipes (inrichting, Richtinggevend Kader (RGK) en inkoop).

Vraag 2. Het NJI beschrijft dat er drie vormen zijn om jeugdzorg in te kopen en te contracteren: aanbesteding/overheidsopdracht, open house of subsidie. Momenteel werkt de regio met een open house constructie. Kan het college bij de nieuwe inkoop aangeven op basis van vergelijk of een open house constructie voor deze regio nog

steeds het meest optimaal is? Wat zijn de gevolgen als we gaan aanbesteden?

Antwoord 2. De inkoop en contractering moeten ondersteunend zijn aan de inhoudelijke doelstelling die we per segment hebben. De raad wordt in juni d.m.v. een raadsbesluit gevraagd om de indeling naar segmenten en de inhoudelijke doelstelling per segment vast te stellen. Vervolgens zullen de best passende bekostigingsvorm en inkoopvorm worden gekozen voor ieder segment. Het is daarbij denkbaar dat de open house-constructie wordt losgelaten.

Een van de belangrijkste verschillen tussen een aanbesteding en open house betreft selectie van aanbieders. Bij een aanbesteding gebeurt dit op basis van knock-out-criteria waarbij de 'beste' partij(en) de opdracht krijgen. Bij open house krijgt elke aanbieder die voldoet aan de gestelde criteria een contract. Het gevolg van het afstappen van open house kan dan ook leiden tot een vermindering van het aantal aanbieders. Meer informatie hierover zal in de inkoopstrategie worden gegeven, en daarop vooruitlopend in de raadspresentaties worden genoemd. De technische sessie in Wassenaar heeft plaatsgevonden op 12 maart jl. en de presentatie is met u gedeeld.

Vraag 3. In hoeverre kunnen we als regio de jeugdhulp afbakenen of is dit alleen landelijk mogelijk?

Antwoord 3. Binnen de huidige wetgeving is het voor gemeenten mogelijk de jeugdhulp af te bakenen, maar beperkt. Mogelijkheid tot afbakening ligt in betere, nauwere samenwerking en afspraken met aangrenzende terreinen zoals bijvoorbeeld onderwijs, en de sociale basis (welzijn). Gemeenten hebben ook een mogelijkheid om de jeugdhulp met de verordening verder af te bakenen. In Wassenaar zijn we momenteel bezig met herzien van de verordening jeugdhulp, de nieuwe verordening wordt in oktober aan de raad voorgelegd.

Vraag 4. Op welke manier kan de regio het aantal gecontracteerde aanbieders binnen de jeugdzorg verminderen?

Antwoord 4. Het (verminderen van) het aantal aanbieders kan als randvoorwaarde in het inkoopproces worden opgenomen. Het is zaak om de balans te houden tussen het aantal aanbieders en de benodigde capaciteit. Naar verwachting zal in juni de raad worden gevraagd hiervoor de kaders vast te stellen.

Vraag 5. Kan naast de inspanningsgerichte bekostiging (PxQ), ook worden aangegeven of en hoe output gerichte bekostiging (ook wel arrangement- of trajectbekostiging) en taakgerichte bekostiging (ook wel resultaat-, populatie- of lumpsumbekostiging) leiden tot een vermindering van de kosten van de jeugdzorg?

Antwoord 5. Hiervoor geldt hetzelfde als voor het antwoord op vraag 2 over inkoopvormen. De financieringsvorm moet ondersteunend zijn aan de inhoudelijke doelstellingen die we per segment

hebben. Alleen in samenhang hiermee kan een besparing worden gerealiseerd. Met de bekostigingsvorm alleen kan geen vermindering van de kosten van jeugdzorg worden bereikt. Meer algemene informatie over de bekostigingsvormen vindt u in onderstaande tabel. De outputgerichte bekostigingsvorm is niet meegenomen in de tabel omdat deze juridisch ter discussie staat vanwege de rechtszekerheid van de cliënt, die met deze bekostigingsvorm onvoldoende zou worden geborgd.

Bekostigingsvorm	Kenmerken	Voor- en nadelen
Inspanningsgerichte financiering	Opdrachtgever betaalt per vooraf afgesproken eenheid, dus per uur, per dag, per week, per sessie. Wordt ook vaak omschreven als "P x Q" of prestatiebekostiging. Indien niet anders afgesproken is het een open-eindemodel en bepaalt de opdrachtnemer dus hoeveel eenheden benodigd zijn.	Voordelen: Betaling "op maat"; Prikkel om meer capaciteit te ontwikkelen; directe relatie tussen geleverde eenheden en omzet. Nadelen: Minder prikkel tot kostenefficiënt handelen door aanbieder. Facturatie op cliëntniveau; grotere administratieve last. Geschied voor: Veelvoorkomende zorgvormen met veel aanbieders waarvoor grote capaciteit benodigd is
Taakgerichte financiering	Opdrachtgever en opdrachtnemer maken afspraken over de uitvoering van een concreet pakket, ongeacht de mate waarin daar gebruik van wordt gemaakt. Wordt ook vaak omschreven als "lumpsumfinanciering"	Voordelen: Geen discussies over tarieven en financiën; hiervoor zijn heldere afspraken noodzakelijk; Minder administratieve last; enkel (deel-) betalingen van de lumpsum Biedt uitstekende mogelijkheden voor maatwerkafspraken op <u>doelgroepniveau</u> Biedt goede basis voor partnerschap. Nadelen: Hoogte budget moet worden gebaseerd op prognoses en aannames, afwijkingen hierop kunnen voorkomen; Capaciteit dus impliciet begrensd. Geschied voor: Diensten waar beschikbaarheid cruciaal is en waar relatief weinig aanbieders voor zijn

Vraag 6. Kan het college nader aangeven wat de verdere consequenties zijn als we gaan werken met de inkoop op basis van output gerichte bekostiging, dan wel taakgerichte bekostiging?

Antwoord 6. Zie het antwoord op vraag 2.

Vraag 7. Als raad willen we kunnen sturen op patronen, effectiviteit jeugdzorg. Om de raad te faciliteren in hun controlerende taak. Zouden we graag van het college willen weten of er op toe gezien kan worden dat de monitoring van het servicebureau bij alle raden op hetzelfde moment en in overeenkomstige vormen naar de raden gezonden kunnen worden. Is dit mogelijk om één systeem te hanteren waaraan aanbieders moeten voldoen?

Antwoord 7. Onderdeel van de inkoopstrategie zal ook monitoring zijn. De doelstellingen die per segment worden geformuleerd, zullen worden gemonitord op voor aanbieders eenduidige wijze. Dit wordt ook opgenomen in de kaders van de naar verwachting in juni door de raad vast te stellen inkoopstrategie. Regionale rapportage vindt nu plaats in de jaarlijkse regiovisiemonitor, waarin de ontwikkelingen beschreven worden over de jeugdhulp in de jeugdhulpregio Haaglanden. In de zomer ontvangt u de regiovisiemonitor over 2024, aangevuld met lokale data over de jeugdhulp in Wassenaar.

Vraag 8. We willen dat inzichtelijk is hoe efficiënt en effectief de behandeling is van de aanbieders. Hoe gaat u dit meenemen bij de kwaliteitseisen? (zie onder*)

Antwoord 8. Het opstellen van de kritieke prestatie-indicatoren (KPI's) en het monitoren van de verschillende segmenten is essentieel voor een goede sturing op de verschillende segmenten en aanbieders. Bijvoorbeeld cliëntervaring is daarvoor een belangrijke indicator.

Vraag 9. Kan het college aangeven op welke manier de administratieve lasten kunnen worden verminderd, bijvoorbeeld door standaardiseren van de verordeningen?

Antwoord 9. De administratieve-lastenverlichting is een belangrijk aandachtspunt in de Hervormingsagenda. Of regionale standaardisering van de verordening daarbij zou kunnen helpen, is nog niet in regionaal verband besproken en zou inhoudelijk moeten worden verkend.

Vraag 10. In de regio werkt sinds een jaar Den Haag met een ander model als het gaat om de inkoop en toegang tot de ambulante jeugdzorg. Welke lessen en kansen ziet het college in de opzet van Den Haag? In hoeverre is het Haagse model wenselijk voor de gehele regio?

Antwoord 10. We willen graag leren van de lessen van Den Haag. Wat betreft de lokale teams staan alle gemeenten aan de lat om te groeien naar sterke lokale teams. Vanuit dat kader kunnen lessen over en weer worden gedeeld tussen gemeenten.

Vraag 11. Wij hebben begrepen dat de raden van de H9 gemeenten in juni tegelijk het inkoopkader vaststellen, kunt u dit bevestigen?

Antwoord 11. Ja, deze aanname klopt.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. K.D. Handstede,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.